

lovici roku 1928, vyjadřuje sice nepřímě, avšak jasně, že nepřiznává nároku na vrácení prémie u všech bývalých pojištěnců resp. pojištěnek, již vystoupili z pojištění teprve po 30. červnu 1928 a jimž šestiměsíční lhůta, stanovená § 25, odst. 1. zák. č. 89/1920 Sb. z. a n., dospěje teprve po 31. prosinci 1928.

Nerozhoduje také, že šestiměsíční lhůta, po níž musil pojištěnec po zániku pojištění zůstatí bez zaměstnání podléhajícího pojistné povinnosti, uplynula ještě před publikací zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., neboť zákon stal se účinným nikoliv dnem vyhlášení, nýbrž dnem 1. ledna 1929.

Jest proto také nerozhodno, že žalobkyně ještě před publikací zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., uplatnila nárok na vrácení prémie.

Rozh. vrch. poj. soudu ze dne 21. prosince 1931,
Cpo 679/31—1. Dr. Hausmann.

Staropojištěnci, jichž pojistný poměr zanikl před 1. VII. 1928, mají nárok na vrácení pojistných prémie ve smyslu § 25, odst. 1. zák. č. 89/20 sb., třeba nárok uplatňovali teprve po 1. I. 1928.

Karel N. vystoupil dne 5. května 1928 ze zaměstnání podléhajícího pojistné povinnosti a žádal dne 7. března 1929 Všeobecný pensijní ústav v Praze za vrácení prémie ve smyslu § 25 zák. č. 89/20 sb.

Žádosti nebylo vyhověno.

Žalobě na V. P. Ú. podané, prvý soud vyhověl.

K odvolání V. P. Ú., jež se opíralo o to, že nárok nelze uplatnití po působnosti zák. č. 26/29 sb., vrchní pojišťovací soud rozsudek první stolice potvrdil.

D ů v o d y: Zákon č. 26/1929 Sb. z. a n., nepřipouští více vrácení prémie, jak je znal zákon č. 89/1920 Sb. z. a n.

Nepochybno je to ohledně osob podle prvního (nového) zákona pojištěných.

V daném případě jest pak řešiti otázku, jak se má věc ohledně staropojištěnců, jejichž pojištění zaniklo před působností nového zákona.

Tu především nutno zkoumati, měl-li staropojištěnec přede dnem, kdy zákon č. 26/1929 Sb. z. a n., nabyl účinnosti, nabyté právo, t. j. právní nárok na vrácení prémie podle starého zákona.

Tuto otázku nutno v daném případě zodpověděti kladně.

Jde tu o právní poměr již založený, trvající, jehož skutková podstata již ve všech svých složkách byla splněna za působnosti starého zákona. Jak zánik pojištění, tak uplynutí doby nezaměstnanosti podle § 25/1 starého zákona spadá ještě v dobu působnosti tohoto zákona. Tohoto již nabytého práva zákon č. 26/29 sb. v souhlasu se všeobecnou zásadou § 5 vš. zák. obč. nezrušil.

(V dalších vývodech poukazuje rozhodnutí odvolacího soudu

k tomu, že pouze pojištěncům, jichž pojistný poměr zanikl v 2. polovici r. 1928 odpíráno bylo vrácení premií a kryjí se v tomto směru vývody odvolacího soudu s vývody nálezu na str. 186 a nn. uveřejněného.)

Pro daný případ pak V. P. S. uvádí dále:

Z opaku ustanovení § 185, odst. 2. zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., se pak podává, že pojištěncům vystoupilým z pojištění před 1. červencem 1928 přísluší nárok na vrácení premií.

Je pak nerozhodno, že žalobce uplatnil nárok na vrácení premií až za platnosti nového zákona. Uplatnění nároku není podmínkou jeho vzniku. Z § 25, odst. 7. zák. č. 89/20, jasně plyne, že nárok tu je i před uplatněním, vždyť zákon praví, že nárok »zanikne«, nebyl-li do lhůty tam určené uplatněn. Zánik předpokládá pak existenci. Nelze ani namítnouti, že v době, kdy se o uplatňovaném nároku rozhoduje, není tu již platné normy na základě které by se nárok přiznával. Taková norma je právě starý zákon, jemuž všeobecné ustanovení § 5 vš. zák. obč. působnost pro práva již nabytá zachovalo i přes dobu jeho platnosti.

Konečně uvážiti sluší, že i pojištěnec vystoupilý z pojištění nejpozději dne 30. června 1928 mohl uplatniti nárok na vrácení premií teprve po 31. prosinci 1928, neboť nejpozději tohoto dne uplynula šestiměsíční lhůta zmíněná v § 25, odst. 1. zákona č. 89/1920 Sb. z. a n., kdy bývalý pojištěnec mohl žádati vrácení premií prokazuje, že zůstal po celou tuto dobu bez zaměstnání povinného pojištěním. Zákon č. 26/1929 Sb. z. a n., zachovává v platnosti nároky pojištěnců vystoupilých před 1. červencem 1928 z pojištění na vrácení premií neobsahuje ustanovení o tom, kdy tento nárok zaniká. Zůstává tudíž v platnosti ustanovení § 25, odst. 7. zák. čís. 89/20 Sb. z. a n., podle něhož k zachování nároku postačí, když byl uplatněn do tří let od zániku pojištění. (Čl. VI. uv. zák. k obč. zák.).

Se zřetelem tudíž k tomu, že žalobce vystoupil z pojištění dříve jak v druhé polovici roku 1928 a že nárok na vrácení premií uplatnil dříve, než uplynuly tři roky od zániku pojištění, bylo odvolání žalované strany jako neoprávněné zamítnuto a rozsudek prvního soudu vyhovující žalobě potvrzen.

R o z h. v r c h. p o j. s o u d u z e d n e 21. XII. 1931, Cpo 682/1931.

Dr. Hausmann.

H O V O R N A.

K otázce právní povahy konkursní podstaty.

Starší právníctví pokládalo konkursní podstatu zpravidla za právnickou osobu. Jeho nazírání došlo výrazu též v soudobém zákonodárství. Zejména i rčení (starého rakouského) konkursního řádu z 25. prosince 1868, ř. z. č. 1 z roku 1869, nasvědčuje jakési personifikaci konkursní podstaty. Pozdější právní věda opustila